

Fellesreglement for folkevalgte organer i Akershus fylkeskommune

Vedtatt av fylkestinget 22.09.14

1. Virkeområde

Dette reglementet gjelder for de folkevalgte organer som er opplistet i punkt 2 nedenfor. Bestemmelsene gjelder med de utfyllende regler som fremgår av lov og delegasjonsreglement.

2. De folkevalgte organenes roller

2.1 Fylkestinget

Fylkestinget er fylkeskommunens øverste organ og treffer vedtak på vegne av fylkeskommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak, jf. kommuneloven § 6.

Fylkestinget har det øverste tilsyn med den fylkeskommunale forvaltning og kan forlange enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse, jf. kommuneloven § 76.

2.2 Fylkesutvalget

Fylkesutvalget er fylkeskommunens plan- og økonomiutvalg, jf. kommuneloven § 8, og innstiller overfor fylkestinget i saker som omfatter flere hovedutvalgs ansvarsområder eller som har betydelige økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen. Fylkesutvalget ivaretar fylkeskommunens eierrolle i selskaper og sameier. Med hjemmel i kommuneloven § 8 har fylkestinget gitt fylkesutvalget fullmakt til å treffe vedtak i alle saker hvor ikke annet følger av lov eller hvor fylkestinget har bestemt annet.

2.3 Hovedutvalgene

Hovedutvalgene innstiller til fylkestinget i saker som omfattes av deres særlige ansvarsområder, og har fullmakter som gitt i delegasjonsreglementet pkt. 1.5.

2.4 Koordineringsutvalget

Koordineringsutvalget er et forum for informasjonsutveksling og dialog til forberedelse av saksbehandling og gjennomføring av møter i øvrige utvalg. Utvalget treffer ikke realitetsvedtak.

2.5 Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget behandler saker som gjelder forholdet mellom fylkeskommunen som arbeidsgiver og de ansatte, jf. kommuneloven § 25.

2.5 Kontrollutvalget

Kontrollutvalget forestår på vegne av fylkestinget løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen i fylkeskommunen. Herunder skal utvalget påse at fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. De nærmere regler om kontrollutvalgets rolle fremgår av komuneloven § 77.

2.6 Klagenemnda

Klagenemnda skal behandle klager over enkeltvedtak truffet av fylkeskommunale organer, i den utstrekning det ikke er gitt egne klageregler i særlov. Klagenemnda skal ikke behandle klager over enkeltvedtak truffet av fylkesutvalget eller fylkestinget. Klagenemndas kompetanse reguleres av forvaltningsloven §§ 28 og 34.

3 Sammensetning og valg av de folkevalgte organene

3.1 Medlemstall og sammensetning mv.

Fylkestinget skal ha 43 medlemmer.

Fylkesutvalget skal etter loven ha minimum 5 medlemmer. Fylkestinget fastsetter medlemstallet og velger medlemmer blant medlemmene av fylkestinget.

Hovedutvalgene er opprettet i medhold av kommuneloven § 10. Hvert hovedutvalg består av 13 medlemmer.

Koordineringsutvalget er opprettet i medhold av kommuneloven § 10 og velges med det antall medlemmer som fylkestinget bestemmer.

Administrasjonsutvalget består av 7 representanter for fylkeskommunen og 5 representanter for de ansatte. Fylkesordføreren og varaordføreren er leder og nestleder.

Kontrollutvalget skal ha fem medlemmer. Minst ett medlem må være medlem av fylkestinget. Utelukket fra valg er fylkesordfører, fylkesvaraordfører, medlemmer og varamedlemmer av fylkesutvalget, hovedutvalgene, øvrige nemnder med beslutningsmyndighet og ansatte i fylkeskommunen.

Klagenemnda skal ha fem medlemmer.

3.2 Kjønnbalanse

Kravene til kjønnbalanse i kommuneloven § 36 og § 38a nr. 3 skal følges.

3.3 Valg, funksjonstid og varamedlemmer

Medlemmer og ev. varamedlemmer velges av fylkestinget for valgperioden. De ansattes representanter i administrasjonsutvalget velges av og blant de ansatte for to år av gangen.

Fylkestinget velger leder og nestleder blant medlemmene til de folkevalgte organene.

Varamedlemmer velges for de grupper eller lister som er representert i et folkevalgt organ. Flere varamedlemmer for en gruppe eller liste velges i numerisk rekkefølge, jf. kommuneloven § 37 og 38 a.

4 Komiteer og arbeidsgrupper

De folkevalgte organene kan opprette ad hoc-komiteer og arbeidsgrupper som rådgivende organ i særskilte saker eller saksområder. Fylkestinget selv oppretter faste utvalg jf. kommuneloven § 10.

5 Saksbehandlingsregler

5.1 Møteprinsippet

De folkevalgte organene behandler sine saker og treffer sine vedtak i møter. Andre organer enn fylkestinget kan behandle saker og treffe vedtak i fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling når vilkårene i kommuneloven § 30 er oppfylt.

5.2 Innkalling og saksliste

Organets leder kunngjør organets møter etter bestemmelsene i kommuneloven § 32. Samtidig sendes innkalling til hvert medlem av organet.

Kunngjøringen og innkallingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtene, oversikt over de saker som skal behandles og opplysning om hvor saksdokumentene er lagt ut.

Saker som skal behandles i fylkestinget, sendes fylkestingets medlemmer og varamedlemmer normalt tre uker før fylkestingets møte. Saker som skal behandles i de andre politiske organene, sendes normalt åtte dager før møtet. Sakene legges samtidig ut til ettersyn på de steder som er nevnt i kunngjøringen, så fremt saken ikke unntatt fra offentlighet.

Fylkesutvalgets innstilling til økonomiplan med de forslag som foreligger, sendes fylkestingets medlemmer senest 20 dager før fylkestingets møte, og legges ut til offentlig ettersyn senest 14 dager før.

5.3 Møteplikt. Forfall. Varamedlemmer

Medlemmene av et folkevalgt organ har plikt til å delta i organets møter jf. kml. § 40 nr.2, med mindre det foreligger gyldig forfall. Kan et medlem eller et innkalt varamedlem ikke møte, skal han/hun uten opphold melde dette til møtelederen og opplyse om forfallsgrunnen.

Må et medlem søke møteleder om permisjon under møtet, skal krav om gyldig forfall gjelde på same måte. Møtelederen kaller straks inn varamedlem etter reglene i kommuneloven § 16. Det samme gjøres når leder er kjent med at noen fratrer som inhabil i sak som skal behandles i møtet.

Hvis varamedlem er innkalt og det faste medlemmet eller et varamedlem med høyere nummerorden innfinner seg, deltar varamedlemmet i møtet til påbegynt sak er ferdigbehandlet.

Møtende varamedlemmer har samme stilling som medlemmer.

5.4 Forslagsrett for medlem av folkevalgt organ

Et medlem av folkevalgt organ har rett til å fremme forslag til vedtak i saker som behandles av organet. Forslag fremsettes under sakens behandling i møtet.

Forslag leveres skriftlig til møtelederen, med unntak av forslag om at noen skal velges eller tilsettes, at en sak skal utsettes eller oversendes til annet organ.

5.5 Møte- og talerett for andre enn organets medlemmer

Fylkesordføreren har møte- og talerett i alle folkevalgte organer og kan la seg representere av et annet medlem av fylkestinget, jf. kommuneloven § 9.

Fylkesrådmannen har møte- og talerett personlig eller ved en av sine underordnede i alle folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23.

Folkevalgte organer kan be andre enn organets medlemmer om å møte for å gi opplysninger eller redegjørelser til organet.

Dersom andre enn organets medlemmer ønsker å henvende seg til organet, kan organet beslutte at disse mottas utenfor møtet av et utvalg av organets medlemmer, under ledelse av møtelederen. Møtelederen refererer innholdet i henvendelsen for organet.

5.6 Møteleder

Møtene ledes av organets leder eller nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg, jf. kommuneloven § 32. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

5.7 Åpne eller lukkede møter

Møtene i folkevalgte organer er åpne med mindre organet treffer vedtak om å lukke møte i medhold av kommuneloven § 31. For møter i kontrollutvalget gjelder det andre regler, jf. kommuneloven § 77 nr. 8.

Vedtak om å lukke møtet skal treffes når organet skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, og når organet skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.

Vedtak om å lukke møtet kan treffes når hensynet til personvern krever det. Vedtak om å lukke møtet kan også treffes når hensynet til tungtveiende, offentlige interesser tilsier det og det vil komme frem opplysninger som kan unntas fra offentlighet etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova).

Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte, jf. kommuneloven § 31 a.

5.8 Møtets åpning

Møter i folkevalgte organer innledes med at møtelederen erklærer møtet for satt og kontrollerer at de innkalte medlemmer eller varamedlemmer er til stede. Medlemmer og varamedlemmer som møter etter at møtet er satt, melder seg for møtelederen før de tar sete. Spørsmål om noens rett til å delta i møtet og spørsmål om å utsette møtet avgjøres før den øvrige behandlingen av saker tar til.

5.9 Forfall og fritak under møtet

Må noen på grunn av gyldig forfall forlate møtet under forhandlingene, melder han eller hun straks fra til møtelederen.

Organet avgjør om det foreligger inhabilitet etter kommuneloven § 40.

Organet kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas til behandling, og vektige, personlige grunner tilsier det, jf. kommuneloven § 40.

5.10 Vedtaksførhet

Organet kan bare treffe vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede og avgir stemme jf. kml. § 33.

5.11 Rekkefølgen for behandling av sakene.

Sakene behandles i den rekkefølge som følger av innkallingen. Organet kan vedta en annen rekkefølge.

Er en sak satt på sakskartet, kan møtet ikke heves før det er truffet vedtak i saken.

5.12 Saker som ikke er nevnt i innkallingen

Organet kan treffe vedtak i sak som ikke er oppført på saklisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette, jf. kml. § 34 nr. 1.

5.13 Saker fra kontrollutvalget

Kontrollutvalgets leder *eller nestleder* har talerett i fylkestinget når utvalgets saker behandles jf. Forskriften om kontrollutvalg § 2.

5.14 Innlegg og replikker

Talerne får ordet i den rekkefølge de ber om det. Ved tvil avgjør møtelederen rekkefølgen.

Møtelederen kan tillate replikkordskifte i tilknytning til siste talers innlegg.

5.15 Debatten

Taleren skal henvende seg til møtelederen, ikke til forsamlingen, og holde seg til saken som debatten gjelder. Møtelederen skal påse at det blir gjort.

Møtelederen må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å opprettholde de bestemmelser som er gitt i reglementet, eller for å rette misforståelser fra talerens side. Vil møtelederen ta del i debatten, skal han/hun overlate ledelsen av forhandlingene til nestlederen.

5.16 Taletid

Ordinær taletid for hovedinnlegg i fylkestinget er fire minutter.

Før debatten i en sak er påbegynt, kan fylkestinget vedta at taletiden skal utvides eller at den skal begrenses til et bestemt antall minutter for hver taler, eventuelt for hver partigruppe. Under debatten kan slikt vedtak bare gjøres gjeldende for talere som tegner seg etter at vedtaket er fattet.

Før behandlingen av større saker hvor det forventes lang debatt, bør møtelederen sette opp forslag om ordning av debatten og begrensnings av taletiden. Slikt forslag gjøres kjent for representantene før møtet.

Finner fylkestinget at en sak er drøftet ferdig, kan det vedta å slutte debatten om saken etter at de inntegnede talere har hatt ordet.

Ved behandling av forslag om å korte av taletiden eller om å slutte debatten, må bare to talere få ordet - en for og en imot forslaget. De får ordet bare en gang med høyst to minutters taletid.

Taletiden for replikker og svar på replikker er ett minutt. Den hvis innlegg forårsaker replikkdebatt, kan svare på replikkene særskilt eller samlet. Hvis det gis et samlet svar, kan taleren gis en taletid på inntil to minutter. Replikkordskiftet må ikke strekke seg ut over ti minutter.

5.17 Avstemming

Når siste innlegg eller replikk er holdt, treffer organet vedtak ved avstemning.

Medlemmene av organet plikter å stemme, og kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig. Ved valg og ansettelse kan blank stemmeseddel brukes, jfr. kommuneloven § 40 nr. 2.

Er saken delt opp, eller det skal stemmes over flere forslag, setter møtelederen fram forslag om rekkefølgen av stemmegivningene. Blir det debatt om dette, skal møtelederen påse at talerene holder seg til avstemningsspørsmålet.

Før endelig avstemning i en sak, kan forsamlingen vedta prøveavstemninger som ikke er bindende.

Hvis det vedtas prøveavstemning over en innstilling eller et forslag i flere poster eller paragrafer, bør det vanligvis stemmes foreløpig over hver post eller paragraf, og deretter til slutt over hele innstillingen eller hele forslaget.

5.18 Avstemningsmåten

Avstemning iverksettes på en av disse måter:

a) Ved stilltiende godkjenning når ingen uttaler seg mot forslag møtelederen setter fram med spørsmål om noen har innvendinger.

b) Ved at møtelederen oppfordrer de medlemmene som er mot et forslag å gi stemmetegn. Når møtelederen bestemmer det, eller et medlem krever det, holdes kontra-avstemning.

c) Ved sedler uten underskrift. Stemmesedler kan bare brukes ved valg og tilsettingssaker, og skal brukes ved slike avstemninger når et medlem krever det. Møtelederen oppnevner minst 2 medlemmer av organet fra ulike partigrupper til å telle opp stemmesedler.

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av kommuneloven. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende.

5.19 Overprøving i fylkestinget

Ethvert medlem i fylkesutvalget og hovedutvalgene kan kreve at en avgjørelse forelegges fylkestinget for overprøving. Slikt krav må fremsettes i møtet.

5.20 Forespørsler (interpellasjoner og andre skriftlige spørsmål)

Medlemmene av et organ og varamedlemmer som regner med å delta i møtet, kan rette forespørsler til møteleder i saker som ikke er nevnt i innkallingen. Møteleder kan overlate til andre å besvare forespørslene.

a) Forespørsler som ikke er grunngitte (spørsmål), må være levert skriftlig til møteleder innen tre virkedager før organets møte. Ved behandlingen av spørsmål har spørseren og den som svarer, innlegg på hhv. ett og to minutter. Det er adgang til ett oppfølgingsspørsmål og svar på ett minutt. Debatt er ikke tillatt.

b) Grunngitte forespørsler (interpellasjoner) må være levert skriftlig til fylkesordføreren innen fem virkedager før fylkestingets møte. Ved behandlingen av interpellasjoner kan interpellanten og den som besvarer interpellasjonen, få ordet to ganger. For øvrig skal ingen ha ordet mer enn en gang. Taletiden er fem minutter for første innlegg av interpellanten og av den som besvarer interpellasjonen. Ellers er taletiden tre minutter. Behandlingen av interpellasjonen må ikke vare mer enn 30 minutter.

Forslag som settes frem i forbindelse med interpellasjoner kan ikke avgjøres i møtet, dersom møtelederen eller 1/3 av forsamlingen motsetter seg dette.

5.21 Orden i salen

Talene må ikke si noe som krenker forsamlingen, noen av medlemmene eller andre.

De som er til stede i møtet, har ikke lov å gi uttrykk for misnøye eller bifall, agitere for et standpunkt uten å ha ordet eller avbryte eller forstyrre medlemmer som har ordet.

Møtelederen påser at ordensbestemmelsene blir overholdt. Tilhørere som bryter ordensbestemmelsene, kan bortvises. Hvis organets medlemmer bryter ordensbestemmelsene, påtaler møtelederen dette. Retter vedkommende seg likevel

ikke etter reglementet, kan møtelederen ta fra ham/henne ordet eller ved avstemning la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra resten av møtet.

5.22 Møtebok

Det føres protokoll for forhandlingene jf. kml. § 30. I protokollen føres møtested og – tid, fraværende medlemmer og møtende varamedlemmer. Hvis noen fratrer eller tiltrer under forhandlingene, skal protokollen sammenholdt med medlemsfortegnelsen vise hvem som har deltatt under behandlingen av hver sak. Protokollen skal vise gangen i forhandlingene og at vedtakene gjøres på riktig måte. Sakene føres slik at en kan se hva saken gjelder, forslag som er satt fram og eventuelle protokolltilførsler. Krav om protokolltilførsler må framsettes i møtet.

5.23 Anmodning om ny behandling av avgjort sak. Omgjøring.

Organet kan avslå anmodning om å ta opp en sak til ny behandling hvis den er lovlig avgjort av organet selv eller av annet organ i samme valgperiode. Slik avgjørelse treffes med alminnelig flertall.

Organet kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget, på de vilkår som følger av forvaltningsloven § 35 første ledd. På samme måte kan fylkestinget også omgjøre vedtak truffet av andre folkevalgte organer eller av administrasjonen.